

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO - OPĆINA ILIDŽA
OPĆINSKI NAČELNIK

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
SARAJEVO CANTON - MUNICIPALITY OF ILIDŽA
MUNICIPALITY MAYOR

SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE

CIVIL AFFAIR DEPARTMENT

INFORMACIJA

O REALIZACIJI PLANA MJERA NA ČIŠĆENJU I UREĐENJU VODOTOKA NA PODRUČJU OPĆINE ILIDŽA

Ilidža, decembar 2022.godine

NOSILAC IZRADE

SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE

Općinsko vijeće Ilidža je na tematskoj sjednici održanoj dana 24.01.2022. godine razmatralo stanje vodotoka na području općine Ilidža sa akcentom problema na vodotocima prve kategorije kao jednim od najvažnijih zadataka za općinu Ilidža u narednom periodu. Shodno tome, Općinsko vijeće usvojilo je zaključke kojima su obavezali nadležne institucije da poduzmu sve potrebne mjere na vodostajima kako bi se spriječile eventualne poplave i zaštita ljudi i materijalnih dobara.

Zaključci se odnose na sljedeće:

1. Općinsko vijeće Ilidža zahtjeva da Agencija za vodno područje rijeke Save obezbjedi neophodna novčana sredstva i hitno pristupi regulaciji vodotoka I kategorije na području općine Ilidža, a to su rijeke Željeznica i Bosna, kao i da Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo obezbjedi neophodna novčana sredstva i hitno pristupi regulaciji vodotoka II kategorije na području Općine Ilidža.

2. Općinsko vijeće Ilidža zahtjeva da sva javna i komunalna preduzeća koja posjeduju instalacije (vodovodne, kanalizacione, plinske, elektro i dr.) na području općine Ilidža hitno poduzmu sve neophodne aktivnosti na svojim instalacijama kako bi se nesmetano mogli izvoditi radovi na čišćenju vodotoka mehanizacijom.

3. Općinsko vijeće Ilidža zahtjeva da Službe za upravu općine poduzmu sljedeće aktivnosti na rješavanju problematike vodotoka i to:

- Izraditi Plan preventivnih mjera na vodotocima na području općine Ilidža za 2022. godinu, na osnovu kojeg će se izvršiti čišćenje, uređenje i sanacija vodotoka od nanosa zemlje, pijeska i dr. otpada (*Služba za razvoj, komunalne poslove i puteve, Služba civilne zaštite i Stručna služba za koordinaciju mjesnih zajednica*)

- Izrada nedostajuće projektno–tehničke dokumentacije za vodotoke (*Služba za razvoj, komunalne poslove i puteve*)

- Ubrzati aktivnosti na izdavanju urbanističkih saglasnostii, rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na vodotocima (*Služba za prostorno uređenje i Služba za imovinsko pravne, stambene, geodetske poslove i katastar nekretnina*)

-Izrada baze podataka svih mostova na vodotocima općine (*Služba za razvoj, komunalne poslove i puteve*)

- Izvršiti inspeksijski nadzor na svim vodotocima u smislu bespravne gradnje, postojanja divljih deponija, eksploatacija šljunka, postojanja fekalnih sistema kao i drugih nepravilnosti (*Služba za inspeksijski nadzor*)

- Iznaći mogućnost da se na svim vodotocima koji su regulisani izrade silazne rampe u vodotoke radi nesmetanog ulaska mehanizacije, a u cilju poduzimanja preventivnih mjera na sprječavanju poplava kao i kod nove regulacije vodotoka obavezno graditi silazne rampe (*Služba za razvoj, komunalne poslove i puteve*)

- Izvršiti postavljanje mjernih stanica na svim većim vodotocima na području općine Ilidža (*Služba civilne zaštite*)

4. Općinsko vijeće traži da se redovno Vijeću dostavljaju informacije o svim realizovanim aktivnostima i poduzetim mjerama, a koje se odnose na obaveze nadležnih organa i općinskih službi, a vezano za sve zaključke.

Na osnovu gore navedenih zaključaka i prema dostavljenim aktima nadležni su poduzeli sljedeće aktivnosti:

Agencija za vodno područje rijeke Save do kraja 2022.godine planira pokrenuti sljedeće aktivnosti:

- Regulacija rijeke Željeznice na području općine Ilidža, potez nizvodno od mosta na M-17 u MZ Otesu - tenderska procedura javne nabavke koja podrazumjeva uređenje desne obale u dužini od 170 metara uključivši masivne betonske kaskade i izradu armiranobetonskog obaloutvrđnog zida uz šetnicu pored budućeg kružnog toka, završena je javna nabavka i odabran izvođač radova GRADNJA 1 d.o.o Tešanj na ugovoreni iznos od 997,963,20 KM, potpisan ugovor od strane Agencije i izvođača, potpisan ugovor za vršenje usluga nadzora sa firmom Zavod za vodoprivredu d.d Sarajevo.

- Hitne intervencije na koritu rijeke Željeznice u općini Ilidža na području ulice Spomenik-planirana sredstva u iznosu od 200.000,00 KM u izmjenama i dopunama Plana i Finansijskog plana Agencije za 2022. godini. Čeka se saglasnost Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na te izmjene kako bi sredstva bila operativna i krenulo se sa potrebnim aktivnostima.

- **Općina Ilidža je potpisala ugovor o izvođenju radova na regulaciji rijeke Željeznice, izdata građevinska dozvola i trenutno se vrše aktivnosti za uvođenje izvođača u radove.**

Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo će sufinansirati sljedeće projekte koje je predložila Općina Ilidža u 2022. godini:

1. Sanacija regulisanog korita vodotoka Tilave u MZ Butmir u iznosu od 100.000,00 KM,
2. Regulacija korita vodotoka Tilava u MZ Donji Kotorac u iznosu od 450.000 KM,
3. Čišćenje i sanacija urgentnih tačaka na svim koritima vodotoka na području općine Ilidža na osnovu Elaborata čišćenja u iznosu od 50.000,00 KM.

Također ovo Ministarstvo je krajem 2021. godine doznačilo sredstva za otkup zemljišta na trasi regulacije rijeke Željeznice u iznosu od 800.000,00 KM.

Služba za razvoj, komunalne poslove i puteve dostavila je informaciju da je u ovoj godini potpisan Sporazum sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo za sufinansiranje sljedećih projekata:

- Sanacija uređenog korita vodotoka Tilave u MZ Butmir - raspisana JN za izradu elaborata,
- Regulacija korita vodotoka Tilave u MZ Donji Kotorac - izrada revizije projekta u toku,
- Regulacija korita vodotoka Zujevine u MZ Blažuj - raspisana JN za izvođenje radova,
- Čišćenje i saniranje rijeke Željeznice kod Ratnog mosta - raspisana JN.

Finansirani projekti od općine Iliđa:

- Pristupne rampe za čišćenje vodotoka - raspisana JN za projektovanje,
- Elaborat baze mostova - raspisana JN.

Služba za imovinsko-pravne odnose, katastar nekretnina i stambene poslove

U cilju izgradnje i realizacije projekta regulacije korita rijeke Željeznice, od ulaza u naselju Otes (most na M-17) do ušća u rijeku Bosnu, trenutno se provodi postupak eksproprijacije i prva faza istog je u cjelosti okončana čime su se stekli uslovi za izgradnju zaštitnog zida u dužini od cca 200 metara i za koji je već izdato odobrenje za građenje. Za postupak eksproprijacije su obezbjeđena sredstva u visini od 800.000,00 KM, i plan je da se ista utroše do kraja 2022. godine. Za realizaciju cijele neophodne eksproprijacije biće neophodno značajno više sredstava.

Služba za inspekcijski nadzor

U 2022. godini nisu registrovani bespravni graditelji na vodotocima, a nije bilo ni zaprimljenih prijava građana po pitanju bespravne gradnje.

Na području općine gorući problem je odvodnja fekalnih voda, dovedenih iz septičkih jama u kanale cestovnog pojasa i potoke, najviše u MZ Rakovica. Zbog ne postojanja kanalizacione mreže, općinski komunalni inspektor neprekidno interveniše u slučaju začepjenja septičkih jama, pojedinačnih izliva i nelegalnih odvodnji u vodotoke iz septičkih jama po saznanju odnosno prijavama građana, u cilju zaštite zdravlja ljudi i očuvanju okoline.

U skladu sa mjesnom nadležnosti vršen je obilazak vodotoka I i II kategorije te uočeni nedostaci kada je u pitanju odlaganje smeća i eksploatacija šljunka iz rijeke Željeznice, te su zahtjevi za inspekcijski nadzor prosljeđeni na nadležno postupanje Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, koje su nadležne da zaustave izgradnju ili izvođenje zahvata u prostoru ako se izvode u suprotnosti sa Zakonom o vodama ("Sl.novine FBiH", BR.70/06).

Služba je zaprimila dvije prijave vezano za uzurpaciju privatne imovine uz rijeku Željeznicu i te su prijave prosljeđene Federalnoj upravi za inspekcijske poslove. Kako smo obaviješteni Civilna zaštita općine Iliđa je izvodila radove na obezbjeđenju korita rijeke Željeznice. Želimo skrenuti pažnju da naši sugrađani ne poznaju Zakon o vodama, a u njemu je određeno da svaki vlasnik zemljišta koji je uz vodotok mora omogućiti nesmetan prolazak mehanizaciji radi uređenja korita i otklanjanja opasnosti od poplava.

Pohvalno je da počiniocima najčešće prijavljuju savjesni građani, aktivisti za zaštitu životne sredine, ribari, čije su blagovremene informacije i fotografije putem kojih je moguće utvrditi identitet počinitelja od iznimne pomoći ali ističemo da inspekcije često nemaju dovoljno podataka

na osnovu kojih bi se mogli identificirati i sankcionisati počinioci jer isti brzo deponuju i još brže napuštaju lice mjesta.

Iz ranijih kontakata sa federalnim vodnim inspektorom, dogovoreno je da čim se primjeti izvršilac ili uoči automobil koji istresa otpad ili uoče građevinske mašine da se zatraži pomoć policije da na licu mjesta izvrši identifikaciju izvršioca, mašina i vozila, nakon čega svoj zapisnik dostavlja federalnom inspektoruz uz sve relevantne podatke za dalje postupanje inspekcije. Savjesni građani koji su prijavljivali telefonskim putem, bez fotografija ili registracije vozila, su od ove službe dobili upustvo da postupe sa predhodno navedenim i čim uoče nelegalne odlagatelje direktno zovu PU Ilidža.

Ova Služba će nastaviti pratiti stanje vodotoka i postupati u skladu sa svojim nadležnostima.

Služba Civilne zaštite je izvršila identifikaciju kritičnih tačaka na svim vodotocima i izradila Plan mjera na čišćenju i uređenju vodotoka i dostavila Štabu civilne zaštite na usvajanje.

U saradnji sa Agencijom za vodno područje rijeke Save i JP „Ilidža“ izvršeno je postavljanje mjernog mjesta na vodotoku rijeke Tilave u MZ Donji Kotorac. Trenutno su u funkciji sve mjerne stanice na svim većim vodotocima na području općine Ilidža.

Organizovan je sastanak sa KJKP „Sarajevogas“ i postignut je dogovor da se izvrši mapiranje i označavanje gasnih instalacija u vodotocima, ispod mostova i obalama.

Štab civilne zaštite je na II redovnoj sjednici održanoj dana 05.04.2022.godine usvojio Plan mjera na čišćenju i uređenju vodotoka na području općine Ilidža. Mjere se odnose na sve vodotoke gdje se uklanja rastinje, otpad, nasipi zemlje i pijeska iz korita, a sve u cilju preventivnih mjera zaštite i spašavanja od poplava koje mogu ugroziti ljude i materijalna dobra.

Planom su obuhvaćeni vodotoci : Bosna, Željeznica, Miljacka, Zujevina, Dobrinja, Tilava i VečERICA te vodotoci potoka Rakovački, Zenički, Trnava, Bunica i Grabovine. Planirano je i čišćenje odvodnih kanala pored saobraćajnica. Služba civilne zaštite je angažovala Povjerenike civilne zaštite koji su pripremili 2.500 vreća sa pijeskom za eventualne potrebe pojačavanja nasipa na koritima vodotoka. Radi utvrđivanja obale postavljeno je 250 vreća sa pijeskom na vodotoku rijeke Tilave u ul. Izeta Čomare.

Za realizaciju navedenih aktivnosti angažovano je JP „Ilidža“ i Povjerenici civilne zaštite. Cijelim procesom poduzetih mjera je koordinirala Služba civilne zaštite, Štab civilne zaštite u koordinaciji sa Stručnom službom za koordinaciju mjesnih zajednica i Službom za razvoj komunalne poslove i puteve.

Realizacijom Plana mjera na čišćenju i uređenju vodotoka obuhvaćeni su sljedeći vodotoci:

1. Rijeka Željeznica

- Produbljivanje i čišćenje nanosa pijeska i zemlje iznad Ratnog mosta i kod ul. Spomenik.
- Izgradnja nasipa na obalama neuređenog dijela vodotoka obostrano kod ul. Spomenik.
- Uklanjanje pijeska, zemlje, oborenih stabala drveća, šiblja i raznog otpada u neuređenom dijelu vodotoka Željeznice u dužini od cca 1.250 m na potezu od ulaza u naselje Otes pa do ušća u rijeku Bosnu.
- Za navedene aktivnosti bila je angažovana mehanizacija i radnici JP „Iliđa“.

2. Rijeka Dobrinja

- Urađeno je produbljivanje, čišćenje, uklanjanje pijeska, zemlje i otpada u neregulisanom dijelu vodotoka na potezu od ulice Aleje Bosne Srebrene do poslovnog centra „Bingo“ u dužini od cca 300 m i od uređenog dijela vodotoka u ulici Pijačna i Senada Fazlića do ušća u rijeku Bosnu.
- Akcenat radova na čišćenju pijeska, zemlje i otpada je ispod mosta „Energoinvest“ glavna saobraćajnica u ulici Džemala Bijedića pošto se taj prostor nije mogao očistiti mehanizacijom, a zbog specifičnosti prostora pristupilo se ručnom čišćenju improviziranom grtalicom pomoću sajli za čišćenje. Prostor koji je očišćen površine 60x20 m.
- Također urađeno je čišćenje ispod mosta ulice Kurta Schorka (kod restorana „Stari točak“), mostovi u ulicama Tvornička, Bare kod Stupa i Senada Fazlića.
- Dodatno utvrđivanje nasipa na obali rijeke Dobrinje u ul. Senada Fazlića.
- Za navedene aktivnosti bila je angažovana mehanizacija sa radnicima JP „Ilidža“ i Povjerenici Službe civilne zaštite.

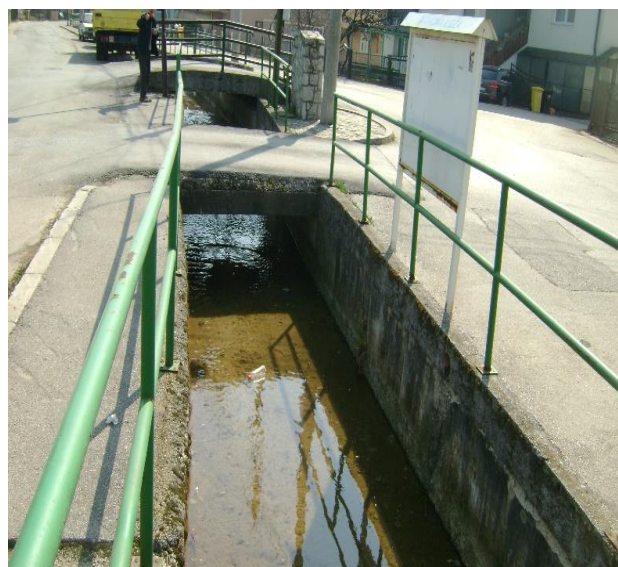
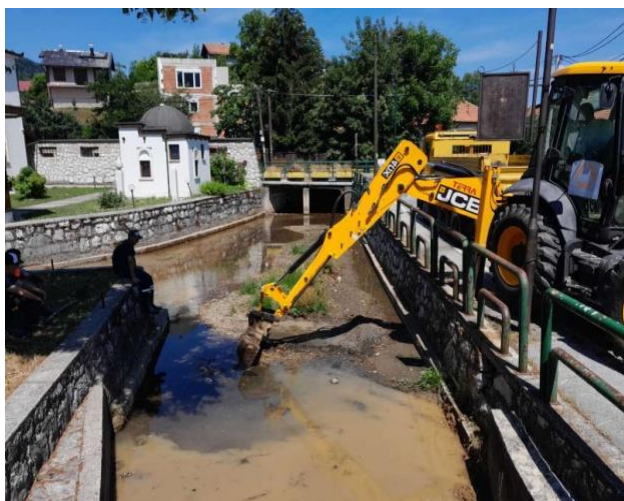
3. Rijeka Zujevina

- Urađeno je produbljivanje, čišćenje, uklanjanje pijeska, zemlje i otpada u neregulisanom dijelu vodotoka na potezu od mesnice „Mujanić“ nizvodno do glavnog mosta u Osjeku u dužini od cca 2000 m. i regulisanog dijela korita kod Mostarskog raskršća (iza firme „Peni“).
- Za navedene aktivnosti bila je angažovana mehanizacija i radnici JP „Ildža“.

4. Rijeka Večerica sa Buničkim potokom

- Urađeno je čišćenje pijeska, zemlje i otpada iz cijelog vodotoka u dužini od 7.545 m.
 - Čišćenje pijeska, zemlje i otpada ispod mostova na vodotoku Večerice i Buničkog potoka.
 - Mašinsko čišćenje vršeno je kod centralne džamije, a ručno nizvodno do ušća u rijeku Željeznicu.
- Za navedene aktivnosti bila je angažovana mehanizacija i radnici JP „Iliđa“.

5. Rijeka Tilava i mala Tilava

- Produbljivanje, čišćenje, uklanjanje pijeska, zemlje i otpada u neregulisanom dijelu vodotoka od OŠ „Amer Čenanović“ do ušća u rijeku Željeznicu u dužini od 869 m.
- Čišćenje i uklanjanje pijeska, zemlje i otpada u regulisanom dijelu korita u dužini od 2.692 m.
- Čišćenje pijeska, zemlje i otpada ispod mostova i to: most kod Novakovića kuća, most kod Čolakovića kuća, mostovi u ulicama Mlinska, Izeta Čomare i Ilirska.
- Izvršeno je ručno čišćenje neuređenog dijela korita rijeke Tilave u ul. Vasilija Grdića.
- Mala Tilava je očišćena ručno, a u pojedinim dijelovima i mehanizacijom.
- Deset povjerenika Službe civilne zaštite Ilidža radili su na promjeni puknutih i dotrajalih vreća sa pijeskom na pojačavanju nasipa koji se nalazi u ulici Izeta Čomare u MZ Butmir. Prepakovano je i zamijenjeno oko 250 vreća koje su postavljene na jednom od kritičnih mjesta rijeke Tilave.
- Za navedene aktivnosti bila je angažovana mehanizacija, radnici JP „Ilidža“ i Povjerenici Službe civilne zaštite.

6. Rakovički potok i potok Trnava sa svojim pritokama

- Uklanjanje šiblja, drveća, raznog otpada na navedenim vodotocima.
- Mašinsko čišćenje je rađeno na čišćenju i produbljavanju korita u ul. Plantaže kod socijalnih zgrada. Ručno čišćenje je vršeno na čitavom potezu vodotoka.
- Čišćenje pijeska, zemlje i otpada ispod mostova, a prioritavno uređenje se odnosi na sljedeće mostove: ulica Bistrički put br. 95, ul. Rudnik, most na raskršću ulica Kakrinjski put i Zenik, most kod pilane Hulio, most u ulici Kovačevac i Stanjevac.
- Čišćenje i uređenje potoka u ulici Mitrići.
- Također je vršeno mašinsko produbljavanje kanala pored saobraćajnica u ul. Bistrički put.

U narednom periodu će se konstantno pratiti stanje vodotoka na području općine Ilidža i rješavati svi eventualni problemi koji se jave na vodotocima i mogu biti prijetnja poplavama, a sve u cilju preventivnih mjera zaštite i spašavanja od poplava.

U tom pravcu je i Štab civilne zaštite na vanrednoj sjednici štaba donio Plan dežurstva od strane članova štaba i uposlenika općine Ilidža i stavio sve Službe civilne zaštite u pripravnost, a posebno zadužio JP „Ilidža“ da mašine i uposlenici moraju biti dostupni 24 sata.

